

נוסח משולב

של חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953
 כפי שתוקן בחוק לתיקון חוק האנטומיה והפתולוגיה (תיקון),
 התשמ"א-1980.

1. בחוק זה —
 "בית ספר לרפואה" פירושו — אוניברסיטה או בית-ספר
 לרפואה בישראל שהוכרו על פי פקודת המתעסקים ברפואה
 1947.
 "הסכמה" — הסכמה שניתנה מרצון חפשי ומתוך דעה
 צלולה בטופס שנקבע בתקנות;
 "בן-משפחה" — בן-זוג, ילד, הורה, אח, אחות.
 תיקן
2. גוויתו של אדם שהסכים בכתב כי תשמש למטרות מדעיות,
 — מותר לבתרה בבית ספר לרפואה לצרכי לימוד ומחקר.
 תיקן
 ביתור
 גיות
3. מי שברשותו גוייה כאמור בסעיף 2, יודיע על כך לבית-הספר
 לרפואה וימסרנה לו לפי דרישתו, תוך הזמן ובדרך שנקבעו
 בתקנות; אך אין הוראה זאת חלה על מי שהגוייה נמסרה לו
 לשם קבורה בלבד.
 חובות
 הודעה
 ומסירה
4. הוראות הסעיפים 8 (2) ו-22(6) (א) של פקודת בריאות העם,
 1940, לא יחולו על גויה כאמור בסעיף 2 ובמקומם יבואו
 הוראות שייקבעו בתקנות.
 אי-תחולת
 הוראות
 פקודת
 בריאות העם
5. (א) לא יאוחר משנה מהיום שבו נתקבלה הגוייה בבית הספר
 לרפואה יובאו הגויה וחלקיה המבותרים לקבורה לפי
 דיני העדה הדתית שעמה נמנה המת ובית הספר לרפואה
 ישא בכל הוצאות הקבורה.
 קבורה
 (ב) מותר לבית הספר לרפואה לשמור על הגוייה או על
 חלקים ממנה, אם הסכים לכך הנפטר בכתב, או אם
 הרשאי לדרוש אותה לפי התקנות לא התנגד לכך תוך
 הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות.
6. (א) מותר לרופא לנתח גוייה לשם קביעת סיבת המוות או כדי
 להשתמש בחלק ממנה לריפוי של אדם, אם נקבע
 בתעודה שנחתמה על ידי שלושה רופאים שהוסמכו לכך
 בהתאם לתקנות, כי הניתוח משמש לאחת המטרות
 האמורות.
 ניתוחי
 אנטומיה
 ופתולוגיה

תיקון
התשמ"א
6. (ב) (1) לא תנותח גוויה לפני תום חמש שעות לאחר מתן הודעה על הפטירה לאחד מבני המשפחה; ימי שבת ומועדי ישראל, ולגבי בן משפחה שאינו יהודי — שבתה וימי חגיה של עדתו, לא יבואו במנין חמש השעות האמורות.

(2) על אף האמור בפסקה (1), אם היה הניתוח דרוש כדי להשתמש בחלק מהגוויה לריפוי של אדם, תימסר על כך הודעה לאחד מבני המשפחה בזמן סביר לפני עשיית הניתוח.

תיקון
התשמ"א
(ג) (1) נתגלה צורך להשתמש בחלק מגוויה להציל חייו של פלוני, יבוא במקום הזמן האמור בסעיף קטן (ב) — הזמן שעד המועד המאוחר ביותר שבו אפשר להוציא את החלק מהגוויה לשם שימוש כאמור; לא ניתן למסור הודעה לפי סעיף קטן (ב) תוך המועד האמור, מחמת חוסר אפשרות לאתר בן-משפחה, מותר הניתוח לפי סעיף קטן זה ובלבד שנעשה נסיון סביר למסור את ההודעה.

(2) בלי לפגוע בכלליות האמור בפסקה (1), שמוש בקרנית של נפטר להשתלה באדם פלוני להצילו מעיוורון, שימוש למניעת ליקוי בראייה או בשמיעה, שימוש בכליה של נפטר, ושימוש ברקמות עור של נפטר להשתלה להציל את חייו של אדם פלוני הם שימושים בחלקי גוויה להצלת חיים.

6א. (א) השאיר הנפטר בני משפחה, לא תנותח גוויתו לפי סעיף 6 — למעט ניתוח בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) — אלא אם נתקיימו גם שתי אלה:

(1) הסכים לכך בן זוגו של הנפטר, ובהעדר בן זוג — ילדיו ובהעדר ילדים — הוריו, ובהעדר הורים — אחיו או אחותו.

(2) לא התנגד לכך בכתב בן משפחה שבאותה דרגת קרבה של מי שהסכים כאמור, או בן משפחה שבדרגת קרבה שלאחריו בנסיבות המקרה בהתאם לסדר דרגות הקרבה שבפסקה (1).

(ב) התנגד אדם בחייו בכתב שגוויתו תנותח, הרי על אף האמור בסעיף 6 ועל אף כל הסכמה של בן משפחה לפי סעיף קטן (א) — לא יבוצע הניתוח.

(ג) הסכים אדם שגוויתו תנותח, מותר לנתחה על אף כל התנגדות של בז משפחה.

(ד) בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) מותר לנתח את הגוויה זולת אם התנגד האדם בחייו בכתב שגוויתו תנותח, או אם התנגד לכך בכתב בן זוגו, אחד מילדיו או אחד מהוריו.

(ה) לא השאיר אדם בני משפחה, לא תנותח גוויתו אלא אם הסכים לכך בחיים.

(ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על האמור בסעיף 6.

ב. הוצאת יילוד מגופה של נפטרת כדי לאפשר לו חיים, לא יראו בה ניתוח לענין חוק זה.

ג. בעת מלחמה או בעת פיגוע המוני או בעת תאונה או אסון שגרם למספר רב של נפגעים לא יחולו הוראות סעיף 6א.

7. (א) המוסר גוויה לבית ספר לרפואה שלא נתמלאו לגביה הוראות סעיף 2, המבחר גוויה שלא ברשות בית ספר לרפואה או המנתח גוויה שלא לפי הוראות סעיפים 6 או 6א דינו — מאסר שלוש שנים או קנס 1500 לירות או שני העונשים כאחד.

(ב) העובר על הוראות סעיף 3 או סעיף 5(א), דינו — מאסר שנה אחת או קנס 500 לירות או שני העונשים כאחד.

8. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לכיצועו, לרבות תקנות בדבר מתן הודעה על המוות.

9. חוק זה לא יפגע בהוראות חוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח — 1958. אולם שופט חוקר כאמור באותו חוק לא יצווה על ניתוח גוויה אלא אם ראה שיש יסוד סביר לחשש שהמוות נגרם בעבירה או ברשלנות או בהזנחה, ולאחר שניתנה לאחד מבני המשפחה הודעה על כוונתו לצוות כאמור; התייצב אחד מבני המשפחה או אדם או גוף בעל ענין בהליך כאמור, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו.

10. על אף האמור בחוק זה, אם היתה סכנה מוחשית ומיידית לבריאות הציבור והתעורר צורך דחוף ומיוחד בניתוח גוייה כדי למנוע סכנה כזאת, מותר לנתחה; שר הבריאות יתקין באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, תקנות לגבי סכנה כאמור.

תיקון
התשמ"א

הצלת
עובר

אי תחולה
במקרים
מיוחדים

¹
עונשין

ביצוע
ותקנות

שמירת
דינים

תיקון
התשמ"א

ניתוחים
במקרים
מיוחדים